

ความคิดทางการเมืองของ Yoshikazu Yasuhiko ในหนังสือการ์ตูน “โมบิลสูทกันดั้ม ดิ ออริจิน”

Political Thought in “Mobile Suit Gundam The Origin” Manga by Yoshikazu Yasuhiko

กานต์ มีสัตย์ธรรม¹และ ลดาวัลย์ ไขคำ²

Kan Misattham and Ladawan Khaikham

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องความคิดทางการเมืองของ Yoshikazu Yasuhiko ในหนังสือการ์ตูนต้องการศึกษา (1) ความคิดทางการเมืองของ ผ่านตัวละครต่าง ๆ ในการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน (2) ผู้เขียนอธิบายแนวคิดเหล่านี้ได้อย่างไรในหนังสือการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน และ (3) ผู้เขียนการ์ตูนสนับสนุนหรือต่อต้านแนวคิดทางการเมืองแบบใด โดยวิธีวิจัยคือ การศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) และการวิเคราะห์เอกสารผ่านการรวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องในหนังสือการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน เล่ม 1 – 23

ผลการวิจัยพบว่า ตัวละครจาก “โมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน” มีแนวความคิดที่มีความหลากหลาย เช่น แนวคิดอย่างสุดโต่งในด้านฟาสซิสต์ ด้านเสรีนิยม เนื่องจากสถานะและความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน แท้จริงแล้ว Yoshikazu Yasuhiko ไม่ได้มีการระบุแนวคิดทางการเมืองอย่างเป็นทางการเป็นนามธรรม แต่เลือกใช้การสื่อถึงหรือการใช้สัญลักษณ์ทางการแสดงออกเพื่อให้เห็นถึงรูปแบบที่มีความชัดเจนของแต่ละอุดมการณ์ทางการเมือง ในทางกลับกัน ผู้เขียนให้ผู้อ่านตีความถึงความถูกต้อง เหมาะสม หรือการมองสถานการณ์ที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ทางการเมืองของตัวผู้อ่านเอง โดยงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะคือ การศึกษาการ์ตูนซึ่งเป็นสื่อ สามารถเข้าถึงบุคคลได้อย่างหลากหลายเพศ หลากหลายกลุ่มและช่วงวัย ทำให้การสื่อสารแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นไปได้ง่ายและร่วมสมัย นอกจากนี้ การ์ตูนสามารถยกระดับการสื่อสารแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมือง ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการสื่อสารด้วยตัวละครลดกำแพงความยากในการสื่อสาร ความซับซ้อนแนวคิดทางการเมืองและแนวคิดทางปรัชญา และถึงความหลากหลายของการเกิดขึ้นของอุดมการณ์ทางการเมืองที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารในช่วงปี 1979 – 2023 สะท้อนให้เห็นถึงความน่ากลัวในระบอบฟาสซิสต์และพยายามสื่อสารให้แก่ผู้อ่านเข้าใจผ่านการ์ตูน “โมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน” รวมถึงการสะท้อนความสำคัญของระบอบเสรีนิยมในโลกสังคมยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ: ความคิดทางการเมือง, ลัทธิฟาสซิสต์, ลัทธิเสรีนิยม, การวิจัยเอกสาร

¹ นิสิตปริญญาโท ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email : kanmisat3@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email : ladawan.kh@ku.ac.th

* Manuscript received April 20, 2023; revised May 30, 2023 and accepted June 28, 2023

Abstract

The research aims to study on Yoshilazi Yashiko's political ideas in the manga aims to study (1) the political ideas conveyed through various characters in the manga "Mobile Suit Gundam: Origins," (2) how the author explains these ideas in the manga "Mobile Suit Gundam: Origins," and (3) whether the manga supports or opposes certain political ideas. This research employs the documentary research method and analysis of related concepts gathered from volumes 1 to 23 of the manga.

The research results show that characters from "Mobile Suit Gundam: Origins" exhibit diverse political ideologies, such as fascism and liberalism, due to their differing statuses and sense of responsibility. In fact, Yoshilazi Yashiko does not explicitly specify political ideologies but uses communication techniques and expressive symbolism to portray distinct political manifestations of each situation. On the other hand, he encourages readers to interpret correctness and appropriateness based on their own political perspectives.

In conclusion, this research suggests that studying manga, as a medium accessible to various genders, groups, and age ranges, facilitates easy and contemporary communication of political ideas. Additionally, manga effectively elevates communication of complex political and philosophical ideas and highlights the diversity of political ideologies that the author seeks to communicate between 1979 and 2023. This reflects the fears within the fascist system and attempts to convey understanding to readers through the manga "Mobile Suit Gundam: Origins," emphasizing the significance of liberal democracy in today's society.

Keywords: Yoshilazi Yashiko, Political ideas, Fascism, Liberalism, Documentary research

บทนำ

หนังสือการ์ตูน คือสื่อที่คนไทยคุ้นเคยมาตั้งแต่ประถมเรื่อยมาถึง มัธยม และมหาวิทยาลัย ถึงวัยทำงาน ไปจนถึงวัยเกษียณ หนังสือการ์ตูน เช่น โคนัน ที่มีมาแล้วกว่า 102 เล่ม มากกว่า 1000 ตอน ถึงขนาดที่บางคนกล่าวติดตลกว่าหากคนตายไปคงต้องให้ลูกหลานเผาไปให้อ่านในโลกหลังความตาย แม้ในปัจจุบันการ์ตูนจากค่ายตะวันตกและเกาหลีจะเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นในประเทศไทย แต่ค่ายการ์ตูนฝั่งญี่ปุ่นยังคงมีแฟนคลับที่เหนียวแน่นเช่นกัน การ์ตูนญี่ปุ่นเหล่านี้เองที่เป็นแหล่งข้อมูลทางการเมืองเบื้องต้นให้กับบรรดานักอ่านวัยรุ่นทั้งหลาย การ์ตูนเหล่านี้สอดแทรกแนวคิดทางการเมืองมากมายเอาไว้ และก็เป็นการ์ตูนเหล่านี้ที่เป็นส่วนหนึ่งในการหล่อหลอมบรรดานักอ่านให้เป็นคนดังที่เขาเป็นในทุกวันนี้ การ์ตูนในซีรีส์ โมบิลสูท

กันคัม มีผู้วิจัยมากมายหลายคนหลายเนื้อเรื่อง โดยอาจจะมามีเนื้อเรื่องที่เชื่อมโยงถึงกัน และในบางครั้งอาจจะไม่ได้เชื่อมโยงถึงกัน ซึ่งนับว่าเป็นเสน่ห์รูปแบบหนึ่งของการ์ตูนตระกูลนี้

โมบิลสูทกันคัม คืออริจิน ของ Yoshikazu Yasuhiko ถือเป็นการ์ตูนที่หล่อหลอม และมีความน่าสนใจและศึกษาในการเทียบลักษณะอุดมการณ์ทางการเมือง เนื่องจากผู้แต่งเอง เคยได้เรียนรู้พื้นฐานของลัทธิมาร์กซิสม์จากครูคนหนึ่ง และได้รับแรงบันดาลใจจากมันและในขณะนั้น โลกมุ่งเน้นไปที่สงครามเวียดนามซึ่งเป็นสงครามตัวแทนระหว่างสหรัฐอเมริกาทุนนิยมและสหภาพโซเวียตสังคมนิยม โดยเนื้อเรื่องของหนังสือการ์ตูนเหมือนจะล้อเลียนมาจากสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยชื่ออนเปรีียบเหมือนประเทศอักษะ โดยเฉพาะเยอรมัน และฝ่ายสหพันธ์โลกเปรีียบเหมือนฝ่ายสัมพันธมิตร กล่าวคือมีฉากหนึ่งที่ กิเรน ซาบี ผู้นำทางการทหารของชื่ออน บุตรคนโต ของเดกิน ซาบี ผู้นำของชื่ออน ได้กล่าวชื่นชม ฮิตเลอร์ ต่อหน้าที่ประชุมทางการทหาร รวมถึงทำการทำความเคารพทางทหารของชื่ออนที่ลอกเลียนมาจากพรรคนาซี แม้ชื่ออนจะมีกองทัพและอาวุธที่ทันสมัยเปรีียบกับเยอรมันที่มีรถถัง เครื่องบิน ที่ทันสมัย แต่ท้ายที่สุดสงครามของชื่ออนที่ต้องการจะปลดปล่อยชาวอวกาศ (อาณานิคม) ออกจากการปกครองของสหพันธ์โลก ก็เลยเกิดไปจนถึงการส่งกองทัพไปยังโลกโดยไม่ได้ตอบสนองต่อเป้าหมายที่ต้องการปลดปล่อยชาวอวกาศเลย เปรีียบได้กับการที่เยอรมันทำสงครามโดยการรุกรานประเทศต่าง ๆ รวมถึงสหภาพโซเวียต ทวีปแอฟริกา และญี่ปุ่นที่เปิดสงครามกับ สหรัฐอเมริกา โดยไม่สามารถเอาชนะได้แม้จะได้เปรีียบในช่วงแรกของสงคราม ท้ายที่สุดก็ต้องพ่ายแพ้ไป ทำให้เราอาจจะสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า แม้จะพยายามสร้างแนวคิดทางการเมืองในการ์ตูนดังกล่าว แต่ก็ยังคงเห็นถึงการไม่ลงรอย การปะทะกัน รวมไปถึงปัญหา ความสูญเสียจากสงคราม จึงทำให้อาจจะสรุปได้ว่า หนทางออกที่ดีที่สุดของการเห็นต่างทางการเมืองก็คือการเจรจาสันติภาพ และแลกเปลี่ยนประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสียให้น้อยที่สุด

ประเด็นที่น่าสนใจในการ์ตูนอีกประเด็นคือประเด็นด้านการสร้างและปฏิบัติต่อชาวอาณานิคม ชาวอวกาศ (ผู้ที่เกิดในอวกาศ) ถูกกดขี่โดยชาวโลก (ผู้ที่เกิดบนโลก) ซึ่งเป็นประเด็นนี้ค่อนข้างน่าสนใจเพราะในท้ายที่สุดมันก็นำไปสู่ลัทธิเชื้อชาตินิยม ชาวอวกาศ ชาวโลก ซึ่งมาดั่งกันได้อย่างไม่คำนึงถึงมนุษยธรรม การที่ผู้วิจารณ์การ์ตูนเลือกไปประเด็นนี้เข้ามาก็เป็นที่น่าสนใจมากกว่าผู้วิจารณ์จูดขึ้นต่อประเด็นนี้อย่างไร เพราะญี่ปุ่นเองก็เคยมีช่วงเวลาที่ถูกอยู่ในสถานะชาตินิยมจนนำไปสู่การฆ่าล้างคนต่างเผ่าพันธุ์อย่างโหดเหี้ยม(ชาวจีน เกาหลี ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้น) โมบิลสูทกันคัม คืออริจิน เป็นหนังสือการ์ตูนที่ได้รับการตีพิมพ์และมีผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ซึ่งเนื้อหาของการ์ตูนย่อมส่งผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้อ่านไม่น้อย ซึ่งประเด็นที่ผู้วิจารณ์ว่าน่าสนใจมีอยู่หลายประเด็นด้วยกันคือต่อต้านแนวคิดทางการเมืองแบบฟาสซิสต์ ที่แสดงผ่านสาธารณรัฐชื่ออน การเชื่อในตัวท่านผู้นำอย่างไม่มีข้อโต้แย้ง ลัทธิชาตินิยมสุดโต่งที่พร้อมทำลายล้างคนเชื้อชาติอื่นได้โดยไม่มีสำนึกผิดชอบชั่วดี โดยแสดงผ่านการปฏิบัติการทางทหาร

ยุทธการบริติชโดยเริ่มจากการรุกรานประชากรในโคโลนี (ที่อยู่อาศัยของมนุษย์ในอากาศ) ที่ไม่ยอมร่วมมือกับซีออน ทำให้ประชากรในโคโลนีดังกล่าวหลายล้านคนต้องเสียชีวิต จากนั้นทั้งโคโลนีดังกล่าวได้โลกทำให้มีผู้เสียชีวิตหลายพันล้านคน แนวคิดด้านภูมิรัฐศาสตร์ ที่พยายามสร้างความเชื่อมั่นจากการสร้างผลกระทบกับ ซีออน เป็นอาณานิคมที่อยู่ไกลจากโลกมากที่สุดจึงมีความบาดหมางและเป็นที่ยอมรับเฉพาะแนวคิดแยกตัวเป็นอิสระจากสหพันธ์โลกอยู่เสมอ และอำนาจของสหพันธ์โลกก็ดูเหมือนจะไม่สามารถควบคุมอาณานิคมแห่งนี้ได้เต็มที่ ทำให้เข้าสู่การสร้างอาณานิคมที่มีความมุ่งมั่นไปที่การสร้างทรัพยากรให้กับโลก ที่เป็นเมืองหลักก็ว่าได้ ทำให้เกิดผลกระทบจากภูมิรัฐศาสตร์สู่การล่าอาณานิคมอย่างเลี่ยงไม่ได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะความคิดทางการเมืองผ่านตัวละครต่าง ๆ ในการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม คีออร์จิน และสิ่งที่ทางผู้เขียนต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจรูปแบบแนวคิดทางการเมือง
2. ศึกษาแนวคิด การอธิบาย และการสร้างรูปแบบจำลองตามสถานการณ์ในการ์ตูนที่ผู้เขียนอธิบายแนวคิดเหล่านี้ในหนังสือการ์ตูนโมบิลสูทกันดั้ม
3. เพื่อศึกษารูปแบบ และลักษณะแนวคิดทางการเมืองที่ผู้เขียนการ์ตูนสนับสนุนหรือต่อต้านตามยุคสมัยที่ได้ทำการแต่งขึ้น

วิธีการศึกษา

สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ทางผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทางการเมือง ของอาจารย์ Yoshikazu Yasuhiko ในเรื่องการ์ตูนโมบิลสูทกันดั้มคีออร์จิน โดยจะเป็นการศึกษาผ่านการรวบรวมการศึกษาทางเอกสาร และการ วิเคราะห์เอกสาร ไปจนถึงการรวบรวม แนวคิดที่เกี่ยวข้องที่มีความคิดเห็นด้านการเมืองระบอบอยู่ โดยมีขอบเขตการศึกษาคือหนังสือการ์ตูนโดยทำการเลือกเนื้อหาบางส่วนจาก โมบิลสูทกันดั้ม คีออร์จิน เล่ม 1 – 23 จัดจำหน่ายโดยบริษัทสยามอินเตอร์คอมมิค และแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมืองที่ถูกสื่อถึงในการ์ตูน โดยผู้วิจัยได้ค้นคว้าศึกษาแหล่งข้อมูลเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) คือ หนังสือการ์ตูน “โมบิลสูทกันดั้ม คีออร์จิน” (Mobile Suit Gundam the Origin) ประพันธ์โดย โยชิคาซุ ยาสุฮิโกะ (Yoshikazu Yasuhiko) ฉบับแปลภาษาไทย โดยสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์คอมมิคส์ เล่มที่ 1 – 23 โดยเลือกจากขอบเขตเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้อง และเหตุการณ์บางส่วนที่มีความเชื่อมโยง กับสถานการณ์ และแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมือง สำหรับเนื้อเรื่องการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม คีออร์จิน ผู้วิจัยแบ่งตามช่วงของเนื้อเรื่อง ได้แก่

1. เนื้อเรื่องก่อนสงครามหนึ่งปี ประกอบด้วย ช่วงการขึ้นสู่อำนาจของตระกูลซาบี และช่วงรุ่งอรุณแห่งการปฏิวัติ

2. เนื้อเรื่องช่วงสงครามหนึ่งปี ประกอบด้วย ช่วงเริ่มต้นสงครามก่อนที่จะมีการปรากฏตัวของ RX78-2 (กันดั้ม) และช่วงหลังการปรากฏตัวของ RX78-2 (กันดั้ม) จนถึงช่วงจบสงครามหนึ่งปี

ส่วนเอกสารชั้นรอง (Secondary Research) ได้แก่ หนังสือ งานวิจัย และเว็บไซต์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความคิดทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง และเกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูนโมบิลกันดั้ม ดิโอริจิน

ผลการศึกษา

ข้อค้นพบจากการงานวิจัยฉบับนี้ พบว่าลักษณะความคิดทางการเมืองผ่านตัวละครต่าง ๆ ในการ์ตูนโมบิลสูทกันดั้ม ดิโอริจิน และสิ่งที่ทางผู้เขียนต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจ ผ่านทางสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปแบบแนวคิดทางการเมืองมีความหลากหลายของแนวคิด การอธิบาย และการสร้างรูปแบบจำลองตามสถานการณ์ในการ์ตูน โดยมีการแฝงนัยยะให้ทางผู้อ่านได้เข้าใจข้อจำกัด รูปแบบแนวคิด จุดจบ รวมไปถึงการดำเนินการให้ทางผู้อ่านสามารถติดตาม และเข้าใจได้อย่างง่าย รวมไปถึงจนถึงการสร้างความเข้าใจแต่ละอุดมการณ์ที่มีความเข้ากันกับแต่ละช่วงยุคสมัยในช่วงปี ค.ศ. 1970 โดยมีผลการวิจัยที่แสดงออกถึงการพูดถึงแต่ละอุดมการณ์ทางการเมืองในแต่ละสถานการณ์ในการ์ตูน ดังนี้

เนื้อเรื่องของ Mobile Suit Gundam The Origin เกี่ยวกับสงครามอวกาศระหว่างสหพันธ์โลก และรัฐซีออน โดยเล่าถึงยุคที่มนุษย์ได้ออกไปตั้งถิ่นฐานในอวกาศ เช่นดวงจันทร์ และยังได้ก่อตั้งกลุ่มโคโลนี่ขึ้นมาจำนวนหนึ่ง โคโลนี่ไซค์ สาม ซึ่งอยู่ห่างจากโลกมากที่สุดได้ทำสงครามกับสหพันธ์โลก โดยในหนึ่งรัฐโคโลนี่จะประกอบไปด้วยบันจ์จำนวนหนึ่ง บันจ์ เป็นสิ่งก่อสร้างทรงกระบอกขนาดใหญ่มีผู้คนอาศัยอยู่ได้หลายล้านคน เนื้อเรื่องหลักเล่าถึง อามุโร่ เรย์ วัย 15 ปี ที่เป็นลูกชายของนักวิทยาศาสตร์ที่เป็นผู้คิดค้นโมบิลสูทรุ่นใหม่ของสหพันธ์โลก ที่เรียกว่ากันดั้ม เนื่องจากอามุโร่คุ้นเคยกับระบบของโมบิลสูทที่พ่อของเขาเป็นผู้คิดค้น ทำให้ในระหว่างการโจมตีบันจ์ที่เขาอาศัยอยู่ เขาจึงจำต้องขับกันดั้มเข้าต่อสู้ และทำให้เขาต้องใช้กันดั้มต่อสู้เรื่อยไปจนจบสงคราม เขาได้เข้าต่อสู้กับนักบินโมบิลสูทมากมายของนครรัฐซีออน ทั้งนี้ตัวอามุโร่เองก็เป็นนิวไทป์ หรือมนุษย์พันธุ์ใหม่ โดยนิวไทป์จะมีการตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่า มีความสามารถในการมองเห็นอนาคตในระยะใกล้ มีลางสังหรณ์ (เช่นตอนอามุโร่ทราบว่าผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพอยู่ในยานรบลำใด โดยที่ไม่มีใครบอกเขา และเขารู้ว่าฝ่ายศัตรูกำลังใช้อาวุธนิวเคลียร์โจมตียานรบนั้น)

แนวคิดทางการเมืองแบบอาณานิคม

ทหารเจ้าอาณานิคมเข้าปราบปรามผู้ประท้วง: จากโมบิลสูทกันดั้ม คีอริจิน เล่มที่ 11 หน้าที่ 120

รัฐซีออนเป็นหนึ่งในอาณานิคมของมนุษย์ที่โคจรอยู่ในอวกาศ ในวันที่ 3 เดือน 1 ปีศักราชอวกาศที่ 0079 ได้ประกาศสงครามกับสหพันธ์โลก (เมืองแม่) และยึดเอาอาณานิคมอีกแห่งหนึ่ง (เล่ม 12 หน้า 169) ตามที่ สมใจ ไพโรจน์ธีระรัชต์ ได้นำเสนอไว้ว่าการล่มสลายของอาณานิคมประกอบไปด้วย (1) การเรียกร้องเอกราชโดยอาจเรียกร้องผ่านลัทธิชาตินิยม และ (2) เมืองแม่หรือเจ้าอาณานิคมไม่ขัดขืนหรือยอมให้เอกราชแก่อาณานิคม อาณานิคมนั้นจึงล่มสลายและมีเอกราชเป็นรัฐอิสระ

ทว่าในหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้สหพันธ์โลกหรือเมืองแม่ ไม่ได้ยอมปล่อยหรือยอมให้เอกราชแก่รัฐซีออนเลย แม้จะมีความพยายามเรียกร้องเอกราชมานับสิบปี นับตั้งแต่ ซีออน ชุม ไคคุน ประธานสภาของสาธารณรัฐมุนโซ (ชื่อเก่าของรัฐซีออน) ซึ่งเขาเสียชีวิตในรัฐสภาระหว่างกล่าวคำปราศรัยในปีศักราชอวกาศที่ 0068 ซึ่งผู้วิจัยอธิบายตัวไคคุนเป็นผู้นำการเรียกร้องเอกราชของชาวอาณานิคม แสดงให้เห็นว่าไคคุนนั้นเรียกร้องเอกราชมาตั้งแต่ก่อนศักราชอวกาศที่ 0068 แล้ว ทั้งนี้ขบวนการชาตินิยมก็ปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนในปี 0068 เช่นกัน โดยหลังจากไคคุนเสียชีวิต ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันเรียกร้องเอกราชซึ่งสรรเสริญตัวบุคคลอย่างไคคุน ซึ่งมีแนวโน้มที่เป็นการเชิดชูตัวบุคคลแบบฟาสซิสต์ อีกทั้งยังได้เห็นกองทหารของเมืองแม่หรือสหพันธ์โลกที่มีหุ่นรบและกองกำลังประจำอยู่ในอาณานิคมเข้าปราบปรามกลุ่มผู้เรียกร้องเอกราช (เล่ม 9) ซึ่งทำให้เห็นว่าแม้จะมีการเรียกร้องเอกราชมาอย่างยาวนาน แต่เมืองแม่ก็ไม่ได้

ยินยอมแต่ใช้กำลังเข้าปราบปราม จนท้ายที่สุดเมื่ออาณานิคมมีความพร้อม (มีอาวุธที่ทัดเทียมกับเมืองแม่) ผู้นำอาณานิคมจึงทำการประกาศสงครามอย่างเป็นทางการ

ในภาคเปิดศึกภาคต้น (โมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน เล่มที่ 11, หน้า 69 - 77) ซึ่งเล่าชีวประวัติของ แคลสท์ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหารของซีออน โดยปลอมตัวเป็นชาร์อยู่นั้น ในการสอบจบ การศึกษานั้น เป็นการฝึกรบนั้น หลังจากการฝึกนายทหารที่เป็นตัวแทนจากเมืองแม่หรือสหพันธ์โลกนั้นได้ กล่าวว่าการฝึกของพวกเขานั้นก็เพื่อรักษาความเรียบร้อยและสันติภาพ และไม่ไห้เหล่านักเรียนเตรียมทหาร เอาใจออกห่างจากสหพันธ์รัฐโดยไม่ไห้หลงเชื่อการปลุกระดม ในขณะที่ ชาร์(แคลสท์) ได้ถามนายทหาร คนนั้นว่า การจำลองในการรบนั้นทำไมพวกนักเรียนเตรียมทหารถึงได้ใช้เพียงอาวุธขนาดเล็ก และการใช้อาวุธเช่นนี้ทำเพื่ออะไรและจะปราบปรามศัตรูประเภทไหน ท้ายที่สุดคือถ้าหากสหพันธ์รัฐและโคโลนี่ต้องรบกันพวกเขาควรอยู่ฝั่งไหนดี ทำให้ชาร์ (แคลสท์) ถูกนายทหารตอบหน้าโดยอ้างว่าเขากำลังต่อต้านและไล่แวน กันแคคโดย ชาร์ (แคลสท์) อ้างว่าเขาได้รับอนุญาตให้ไล่แวนกันแคคเนื่องจากโรคของเขา (ความจริงเขาไล่เพื่อปลอมตัวเนื่องจาก ชาร์ (แคลสท์) มีหน้าตาเหมือนกัน แต่สีตาต่างกัน) เมื่อถูกตอบหน้าทำให้เหล่านักเรียนเตรียมทหารไม่พอใจและกดดันจนนายทหารคนนั้นต้องเก็บแวนขึ้นมา

แนวคิดทางการเมืองแบบฟาสซิสต์

กิเลนประกาศตัวเป็นผู้ติดตามฮิตเลอร์ ย้ำภาพความชัดเจนของการเป็นเผด็จการฟาสซิสต์:

จากโมบิลสูทกันดั้ม ดิออริจิน เล่มที่ 20 หน้า 97

แนวคิดทางการเมืองแบบฟาสซิสต์เป็นแนวคิดทางการเมืองที่ปรากฏเด่นชัดที่สุด และมากที่สุด ในหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้ โดยตัวละครที่มีแสดงออกถึงแนวคิดแบบฟาสซิสต์นี้คือ กีเลน ซาบี ตัวเขาเป็นลูกชายของเจ้านครรัฐซีออน ทั้งยังเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดของรัฐอีกด้วย กีเลนมักปรากฏตัวในชุดทหารเต็มยศเสมอ บทพูดของเขามักจะเป็นบทพูดปราศรัยต่อหน้าสาธารณะ การพูดปลุกใจ หรือการพูดในที่ประชุมทางการเมือง ทัวละครกีเลนมักจะพูดเหยียดหยามเอิร์ธนอยด์อยู่เสมอ และยกย่องสเปซนอยด์ว่าสูงส่งกว่า

ภาคัมบาราล (เล่ม 5, หน้า 93-100) หลังจากการตายของน้องคนสุดท้องของตระกูล กีเลนซาบีได้กล่าวสวดต่อการเสียชีวิตของน้องชายโดยบทพูดของเขาถูกแสดงผ่านจอทีวีในบาร์แห่งหนึ่งโดยมิ ชาร์ (แคสวัส) และสายลับคนหนึ่งด้วย อีกที่หนึ่งคือบนยานรบที่อามูโร่สังกัดอยู่ โดยเขาได้กล่าวถึงกองกำลังของซีออนที่มีน้อยกว่าสหพันธ์โลกถึง 30 เท่า แต่เหตุผลในการต่อสู้ขึ้นเพราะ “เพราะเป้าหมายของการทำสงครามของนครรัฐซีออนของเราคือความถูกต้อง” เขายังกล่าวอีกว่าการที่ชาวอวกาศต้องอาศัยอยู่ในอวกาศเพราะถูกขับไล่ออกมา รวมทั้งกล่าวหาว่าสหพันธ์โลกและดินแดนในอวกาศบางส่วนถูกปกครองโดยพวกหัวกะทิไม่กี่คนที่หวังเพียงความมั่งคั่ง และคนเหล่านี้ต่างกดขี่ผู้ที่อาศัยอยู่ในอวกาศอย่างไม่เป็นธรรม เขายังกล่าวถึงการปฏิรูปมนุษยชาติ และอ้างถึงพระเจ้า “พระเจ้าไม่มีทางทอดทิ้งการต่อสู้เพื่ออิสรภาพของมนุษย์ทุกคนในนครรัฐซีออน” (เล่ม 5, หน้า 95) และกล่าวสวดถึงการเสียชีวิตของน้องชาย รวมถึงกล่าวอีกว่าพวกเขา (ซีออน) เป็นผู้ถูกรับเลือกให้ได้มาซึ่งสิทธิในการปกครองของยุคสมัยใหม่เขายังกล่าวต่อไปถึงสหพันธ์โลกที่ต้องการรวบอำนาจการปกครองไว้แต่เพียงผู้เดียว และยังคงกล่าวถึงพระเจ้าอีกครั้ง “พี่น้องเอ๋ยจงเปลี่ยนความโศกเศร้าเป็นความโกรธแค้นแล้วลุกขึ้นสู้ พี่น้องเอ๋ยอย่าลืมเป็นอันขาดว่าอาณาจักรซีออนของเราเป็นผู้ได้รับเลือกจากพระเจ้า เผ่าพันธุ์ชั้นยอดอย่างพวกเราจะเป็นผู้ช่วยเหลือมนุษยชาติ” (เล่ม 5, หน้า 101-103) เหล่านายทหารต่างตะโกนสรรเสริญเขา กับดนตรีที่ดูการถ่ายทอดสดกับอามูโร่ถึงกับต่อว่ากีเลนว่า เป็นผู้ยึดอำนาจมาจากการลอบสังหาร ไคคุน ผู้นำคนก่อน (เล่ม 5)

ภาคชาร์และเชร่า ภาคจบ (เล่ม 9, หน้า 245-248) กีเลนกล่าวปราศรัยต้อนรับนักเรียนเตรียมทหารโดยกล่าวว่ายุคสมัยกำลังเปลี่ยนไป และมนุษยชาติกำลังพัฒนาไปสู่ยุคใหม่แต่ไม่ใช่สำหรับมนุษยชาติทั้งหมด ยุคสมัยใหม่นี้คือยุคของสเปซนอยด์เท่านั้น และเหล่านักเรียนเตรียมทหารคือกองหน้าของเหล่าสเปซนอยด์ที่จะคอยปกป้องสังคมและมนุษยชาติรุ่นใหม่

รวม ภาคต้น (เล่ม 13, หน้า 7-10) กีเลนได้กล่าวปราศรัยถึงไซด์ 2 ฮัตตะ(อาณานิคมอีกแห่งหนึ่ง)ซึ่งถูกกองทัพซีออนโจมตีจนมีผู้เสียชีวิตไปมากกว่า 100 ล้านคน (อ้างอิงจากคำพูดของโดเซล) โดยกีเลนกล่าวว่าไซด์ 2 สมควรถูกทำลายแล้วเนื่องจากต่อต้านสเปซนอยด์และเอาใจออกห่างจากซีออน โดยเขากล่าวว่าชาวซีออนจะเสียใจกับความตายที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งโทษว่าสหพันธ์โลกนั้นยุ่งให้ไซด์ 2 เป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเดียวกันเอง (เล่ม 13)

ในภาคสี่โซโลมอน ภาคจบ (เล่ม 20, หน้า 86 – 98) หลังจากความพ่ายแพ้ของรัฐซีออนและน้องชายของกิเลน โคเชิล ซาบี ผู้บัญชาการฐานทัพโซโลมอนได้เสียชีวิตในการรบ ในฉากที่กิเลน รวมถึงเดกินเจ้านครรัฐและพ่อของกิเลน รวมถึงผู้บัญชาการทหารกำลังประชุมกันอยู่นั้น กิเลนได้ตำหนิการกระทำของน้องชายที่ตายในการรบเป็นการกระทำโง่ ๆ และขออนุมัติแผนการใหม่ในการทำสงครามกับพ่อของเขา ซึ่งเขาบอกว่าจะทำให้รัฐซีออนชนะสงครามได้ พ่อของเขาจึงถามว่าเขาคิดจะทำอย่างไรหากรัฐซีออนชนะสงคราม เขาตอบว่าจะคงนโยบายเดิมคือ “ประชากรอุตสาหกรรมแล้วทั้งที ต้องไม่ให้เพิ่มมากเกินไปและคัดให้เหลือแต่คนที่กล้าเสีย” หลังจากนั้นเดกินจึงถามว่าเขารู้จักอิตเลอร์หรือไม่ “เขาคือจอมเผด็จการ เป็นผู้ชายที่อ่านโลกได้ไม่หมด” และตัวของกิเลนนั้นกำลังเดินตามรอยอิตเลอร์อยู่ กิเลนจึงตอบพ่อของเขาว่าเป็นเพราะอิตตาของมนุษย์และระบอบประชาธิปไตยของคนโง่ที่ทำให้เกิดปัญหามากมาย เขาจะทำการปฏิรูปมนุษยชาติเสียใหม่ และท้ายที่สุดเขายอมรับว่าเขาเป็นผู้เดินตามรอยอิตเลอร์และจะนำชัยชนะมาให้รัฐซีออน (เล่ม 20)

ต่อมาในภาคอวกาศที่ส่องแสง ภาคต้น กิเลนได้ใช้อาวุธชนิดใหม่ทำลายล้างกองกำลังของสหพันธ์โลกได้เป็นจำนวนมาก เขาจึงกล่าวคำปลุกใจต่อทหารที่อยู่แนวหน้า “เหล่าทหารแห่งกองทัพซีออนผู้ซื่อสัตย์ของฉันทอนี้กองยานสหพันธ์โลกกว่าครึ่งหายไปสู่อวกาศด้วยโซลาร์เรย์ของเราแล้ว!! ประกายแสงนี้แหละคือสัญลักษณ์แห่งความถูกต้องของพวกเราจักรวรรดิซีออน กองทัพสหพันธ์โลกที่ได้รับความเสียหายอย่างหนักถึงจะมีกำลังสู้รบเหลืออยู่แต่มันก็เป็นแค่เศษซาก!! ... มวลมนุษย์จะต้องได้รับรู้ว่าพวกเราคือสายพันธุ์ใหม่ที่ถูกลือเลือกโดยเจตจำนงของอวกาศและต้องให้คนของจักรวรรดิซีออนขึ้นมาแทนที่จนถึงจะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้” (เล่ม 21, หน้า 44 – 47)

เราจึงเห็นได้ว่าตัวละครกิเลน ซาบี มีการแสดงออกถึงแนวคิดแบบฟาสซิสต์อย่างชัดเจนโดยเขามักปลุกเร้าเหล่าทหารและประชาชนผ่านการปราศรัยต่าง ๆ ให้เชื่อว่าพวกเขากำลังจะชนะในสงครามเชื่อมั่นในตัวเขาเองและมักอ้างถึงอำนาจอันชอบธรรมของพระเจ้า ว่าพวกเขาเองเป็นผู้ได้รับเลือกจากพระเจ้าบ้างเชื่อมั่นในตัวผู้นำว่าตัวเองจะนำพารัฐชนะสงครามปลดแอกได้ มีความคิดแบบคล้ายเชื้อชาตินิยมคือเชื่อว่าชาวอวกาศหรือสเปซนอยด์ (ผู้ที่เกิดในอวกาศ) มีคุณค่าที่สูงส่งกว่าชาวโลกและควรเป็นผู้นำมนุษยชาติ ทั้งปวง

ตัวละครแคสวัส เรม ไคคุน ตัวละครนี้เป็นลูกชายของประธานสภาซีออน ชุม ไคคุน ของไซค์ สาม มุนโซ ชายที่ต้องการเรียกร้องเอกราชให้กับไซค์ สาม ทว่าซีออนกลับเสียชีวิตในระหว่างการปราศรัยสำคัญ ตัวเขา แม่ และน้องสาวจึงต้องหลบหนีจากเกมการเมือง ในที่สุดเขาได้ทำการสลับตัวกับชาร์ อัสนาเบิล ชายที่มีหน้าตาคล้ายกัน โดยชาร์ได้เสียชีวิตจากการลอบสังหารทำให้ฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองเชื่อว่าแคสวัส

เสียชีวิตแล้ว ส่วนแควสวัตนั้นได้สวมรอยเป็นชาร์ และได้เข้าโรงเรียนเตรียมทหารของ ซ็อน ดัวละคร แควสวัตมีแนวคิดทางการเมืองแบบฟาสซิสต์ปรากฏอยู่เช่นกัน

แควสวัตไม่ค่อยได้แสดงอุดมการณ์ทางการเมืองมากนัก ภาพปรากฏของเขาในหนังสือการ์ตูนถูกจดจำในฐานะ ชาร์ ดาวหางแดง (เนื่องจากหุ่นรบของเขามักเป็นสีแดง) และบทบาทของเขามักจะเป็นการต่อสู้กับตัวละครเอกอีกตัวหนึ่งคืออามูโร่ เรย์ ในภาคศึกโซโลมอน ภาคจบ เขาได้เข้าต่อสู้กับอามูโร่ พร้อมกับเกลี้ยกล่อมให้อามูโร่เห็นด้วยกับแนวทางของเขา เขาเชื่อว่านิวไทป์ (มนุษย์พันธุ์ใหม่) จะเป็นผู้นำมนุษยชาติ และยุคสมัยใหม่จะเป็นยุคที่นิวไทป์อยู่เหนือกว่า (เล่ม 20, หน้า 169-176)

ตัวละครแควสวัตเอง มีแนวคิดที่ยกย่องเผ่าพันธุ์ที่เหนือกว่าของนิวไทป์ และเชื่อว่าคนกลุ่มหนึ่งควรมีอำนาจในการปกครองที่เหนือกว่าคนอีกกลุ่มหนึ่งคือตามแนวคิดของ สมเกียรติ วันทะนะ(2551) แนวคิดของกิเลน และแควสวัตเข้ากับแนวคิดของฟาสซิสต์ที่เด่นชัดคือเรื่องชาตินิยม กิเลนเชื่อว่าสเปซนอยด์สูงส่งกว่าเอิร์ธนอยด์และเป็นผู้ที่ควรปกครองและชี้นำมนุษยชาติทั้งมวล สงครามที่เกิดขึ้นจึงแฝงไปด้วยเรื่องของเชื้อชาติมากกว่าที่จะเป็นเพียงสงครามปลดแอก ส่วนตัวของแควสวัตนั้นเข้าเชื่อว่ามนุษย์แบบนิวไทป์ควรจะเป็นผู้ปกครองและชี้นำมนุษย์ทั้งมวล ในส่วนของกิเลนเองเขายังมีแนวคิดที่คล้อยไปทางที่เชื่อว่าสังคมเป็นอินทรีภาพและรัฐนิยมอีกด้วย เขาเชื่อว่าทุกคนในสังคมล้วนมีหน้าที่ของตัวเองเช่นนักเรียนเตรียมทหาร รวมถึงทหารมีหน้าที่เป็นหัวของชาติเป็นกองหน้าของชาติพันธุ์ที่จะบุกเบิกยุคใหม่ เป็นหน้าที่ของทหารแห่งรัฐ

การที่ผู้วิจัยเลือกให้ตัวละครทั้งสอง โดยเฉพาะตัวละครกิเลน ซึ่งเป็นตัวละครฝ่ายอธรรม มีทัศนคติที่แสดงออกสนับสนุนแนวคิดแบบฟาสซิสต์ อีกทั้งเขียนให้ตัวกิเลนเป็นผู้เดินตามรอยของฮิตเลอร์ อีกทั้งยังมีพฤติกรรมที่ชั่วร้าย แสดงว่าผู้วิจัยไม่สนับสนุนหรือต่อต้านแนวคิดแบบฟาสซิสต์

แนวคิดทางการเมืองแบบเสรีนิยม

แนวคิดทางการเมืองแบบเสรีนิยมมีคุณสมบัติที่สำคัญหลายประการ อาทิเช่น เสรีภาพ ปึงเจกนิยม การใช้เหตุผล เป็นต้น โดยตัวละครหลักของเรื่องอย่าง อามูโร่ สะท้อนแนวคิดของเสรีนิยมได้เด่นชัดที่สุด โดยพื้นฐานของตัวละครที่เป็นเพียงเด็กวัยรุ่นอายุ 15 ปี แต่กลับต้องเข้าจับอาวุธสงครามที่ทรงอำนาจเข้าทำลายชีวิตของทหารฝ่ายตรงข้าม ทำให้อามูโร่ตั้งคำถามกับสิ่งที่เขาทำอยู่เสมอ ในระหว่างการหลบหนีการตามล่าของ ชาร์ อามูโร่ปฏิเสธที่จะขบขันคัมม่อออกไปต่อสู้ แสดงให้เห็นว่าเขาเชื่อมั่นในเสรีภาพของเขา และอีกครั้งหนึ่งก่อนการปฏิบัติการกิจ เขากล่าวกับริว่า “ผมรู้สึกเหมือนถูกบังคับให้ทำสงคราม”(เล่ม 2, หน้า 174)

อามุโร่คิดทบทวนตามแนวคิดเสรีนิยม: จากโมบิลสูทกันดั้ม คีออร์จิน เล่มที่ 2 หน้า 174 ในเล่มที่ 3 ระหว่างที่ยานไวท์เบสกำลังถูกไล่ล่าจากฝ่ายตรงข้าม อามุโร่ก็ปฏิเสธที่จะขับกันดั้มอีกครั้ง โดยเขาให้เหตุผลกับกัปตันรักษาการไบรท์ว่าตั้งแต่ที่ขับจำต้องขับหุ่นรบกันดั้มนี้เขายังไม่ได้พักผ่อนเลย แต่หลังจากตัดการสื่อสารกับกัปตันรักษาการเขาได้ให้เหตุผลกับเพื่อนของเขาว่าเขากลัวที่จะต้องเสียชีวิต เมื่อกัปตันรักษาการมาถึงและต่อว่าเขาว่าไม่ยอมปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย อามุโร่ให้เหตุผลว่า เขาจะต่อสู้เมื่อเขาอยากจะต่อสู้เท่านั้น และไม่มีใครบังคับให้เขาทำในสิ่งที่เขาไม่อยากทำได้ นั่นทำให้เขาถูกกัปตันรักษาการไบรท์ตบหน้าถึงสองครั้ง และกล่าวหาว่าอามุโร่เป็นคนไร้ค่า ท้ายที่สุดเพื่อนของอามุโร่ซึ่งเป็นผู้หญิงกล่าวว่าเธอจะไปต่อสู้ด้วยเพราะอย่างน้อยเธอก็ควบคุมปืนได้บ้าง นั่นทำให้อามุโร่จำใจออกรบในที่สุด

ปัจเจกนิยมก็เป็นอีกหนึ่งข้อสำคัญของแนวคิดแบบเสรีนิยม อามุโร่มักตั้งคำถามต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ อาทิเช่นในเล่ม 16 หน้า 23 ระหว่างที่เขา กำลังตรวจหุ่นรบกันดั้ม นายช่างได้บอกกับเขาว่าให้ใช้หุ่นรบอย่างระมัดระวังเนื่องจากอะไหล่ของหุ่นรบมีจำกัด อามุโร่จึงได้ไตร่ตรองว่าอะไหล่ของหุ่นรบกับการนำบุคคลมาแทนที่คนที่ตายนั้นเหมือนกันหรือไม่ และเขาได้สรุปว่าคนเรานั้นมีความเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน แต่ละคนย่อมไม่มีใครแทนกันได้ และในท้ายที่สุดทุกคนก็ต้องตายด้วยตัวเองก็เช่นกัน นั่นทำให้เห็นว่าตัวอามุโร่เองเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนย่อมมีเจตจำนงของตัวเอง แม้ในทางการทหารเมื่อมีเจ้าหน้าที่เสียชีวิตลงจะมีคนมาแทนที่ได้ แต่ก็ไม่สามารถมาแทนความเป็นคนของคนนั้นได้นั่นเอง

อามุโร่เองมักจะทำตัวขบถต่อกฎระเบียบทางการทหารอยู่เสมอ ในช่วงภาคแรกบาราด ได้มีบริบทในช่วงเล่ม 5-6 แทนภาพด้วยอามุโร่ซึ่งถูกห้ามขับกันดั้มได้ตัดสินใจโมยหุ่นรบกันดั้มและหนีออกจาก

กองทัพ แต่ในท้ายที่สุดก็กลับมาช่วยเพื่อน ๆ ของเขา ในภาคนี้เองมีอีกตัวละครสำคัญคือ ไคและฮาซาโตะ รวมถึงทหารหนุ่มบางส่วนได้ตัดสินใจหลบหนีออกจากยานรบโดยไคและฮาซาโตะได้ให้เหตุผลว่าพวกเขาเป็นเพียงพลเรือนเท่านั้น เช่นเดียวกับอามุโร่ท้ายที่สุดพวกเขาก็กลับไปช่วยเพื่อน ๆ เมื่อยานถูกโจมตี

เราจึงเห็นได้ว่า อามุโร่เองนั้นเป็นตัวละครที่สะท้อนลักษณะความเป็นเสรีนิยมอยู่มากคือ มีความเป็นปัจเจกนิยม เสรีภาพ และการใช้เหตุผล กล่าวคือเขาเชื่อมั่นว่ามนุษย์ย่อมมีเจตจำนงเสรี มีโอกาสที่จะเติบโตไปในทางที่ตัวเองต้องการ มีเสรีภาพในการใช้ชีวิตในการเลือกวิถีทางของตนเอง ในขณะที่เกี่ยวกับการใช้เสรีภาพเหล่านั้นก็ย่อมอยู่บนเหตุผลที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้ว

แนวคิดทางการเมืองแบบอนุรักษนิยมและสังคมนิยม

ระบบลำดับชั้นในแนวคิดแบบอนุรักษนิยม: จากโมบิลสูทกันดั้ม คีออร์จิน เล่มที่ 8 หน้า 78

ทั้งสองแนวคิดนี้ปรากฏในลักษณะที่แตกต่างกันกล่าวคือแนวคิดแบบอนุรักษนิยมปรากฏอยู่ทั่วทั้งไปในหนังสือการ์ตูนนี้แต่ไม่เด่นชัดมากโดยมักปรากฏในบทสนทนาทางทหาร การเคารพในยศตำแหน่งทางการทหาร การมีระเบียบวินัย การใช้อำนาจของผู้ที่อายุมากกว่า ในขณะที่ลักษณะของแนวคิดแบบสังคมนิยมแทบไม่ปรากฏเลย

แนวคิดอนุรักษนิยมมักปรากฏในรูปแบบของการเคารพทหารชั้นผู้ใหญ่ภายในกองทัพของทั้งสองฝั่ง เช่นในภาคจาโบร ภาคจบที่มีนายทหารคนหนึ่งอธิบายให้กับบรรดาตัวละครเอกถึงกฎทางทหารเช่นการ

เคารพทหารชั้นผู้ใหญ่ โดยตัวละครเอกเช่นอามูโร่แสดงสีหน้าไม่พอใจ ในสถานการณ์เดียวกันนั่นเองเหล่าตัวละครเอกที่เป็นเยาวชนได้รับยศทางทหาร ได้มีการมอบยศให้กับบรรดาทหารที่เสียชีวิตในการรบทำให้อามูโร่ไม่พอใจมาก เขาจึงมีปากเสียงกับนายทหารคนหนึ่งและถูกทำโทษด้วยการตบหน้า (เล่ม 8, หน้า 78)

แนวคิดทางการเมืองที่ผู้วิจัยต่อต้าน

ในงานวิจัยฉบับนี้ มีการพูดถึง และสะท้อนความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองออกมาอย่างหลากหลายรูปแบบ ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงไปในข้างต้น ทั้งนี้ทางผู้วิจัยมีข้อสังเกตและข้อคิดเห็นบางประการที่ไม่เห็นด้วยกับ ลัทธิอนุรักษนิยม ลัทธิฟาสซิสต์ และลัทธิล่าอาณานิคม โดย อุดมการณ์เหล่านี้มักจะขัดแย้งกับหลักการและคุณค่าของการวิจัยเชิงวิชาการ การแสวงหาแนวทางใหม่ขององค์ความรู้ การเปิดกว้างทางปัญญา และวิธีการตามหลักฐาน ในขณะที่ลัทธิอนุรักษนิยม ลัทธิฟาสซิสต์ และลัทธิล่าอาณานิคมมักให้ความสำคัญกับโครงสร้างแบบลำดับชั้น การยึดมั่นในความเชื่อดั้งเดิมอย่างเข้มงวด และการปราบปรามมุมมองที่ไม่เห็นด้วย ดังที่สะท้อนถึงการกล่าวถึงตามเหตุการณ์ในการ์ตูนโมบิลสูทกันดั้มในหลาย ๆ เหตุการณ์

แนวคิดฟาสซิสต์ แนวคิดอนุรักษนิยม และแนวคิดอาณานิคม ปรากฏให้เห็นจากการที่ตัวละครมีแนวคิดฟาสซิสต์ รวมถึงรัฐชื่อนที่ปกครองผ่านผู้นำฟาสซิสต์ไม่ประสบความสำเร็จและมักมีจุดจบที่โหดร้าย เช่นตัวกิเรน ซาบี ที่ถูกสังหารโดยน้องสาวที่จะยึดอำนาจทางการเมืองต่อจากเขา หลังจากที่กิเลนสังหารพ่อของตัวเองที่ต้องการเจรจาสงบศึก) (เล่ม 2, หน้า 174) สะท้อนให้เห็นถึงความไม่แน่นอน หรือการพยายามเข้ามายึดอำนาจจากกลุ่มคนที่ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรง หรือขาดการถ่วงดุลอำนาจตามหลักเสรีประชาธิปไตย ซึ่งเป็นภาพแทนของลัทธิฟาสซิสต์ที่เป็นอุดมการณ์เผด็จการและชาตินิยมที่ส่งเสริมอำนาจเผด็จการในระบบครอบครัวยุติธรรม การปราบปรามผู้เห็นต่าง และการกีดกันหรือประหารคนบางกลุ่ม และต่อต้านการปกครองในระบบประชาธิปไตยและส่งเสริมการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ เหตุการณ์ของแควสัส ที่มีแนวคิดเชิดชูนิวไทป์หรือมนุษย์พันธุ์ใหม่ให้ปกครองมนุษยธรรมคาที่ไม่ประสบความสำเร็จ (เล่ม 20, หน้า 169-176) เป็นภาพแทนของลัทธิฟาสซิสต์ที่เชื่อถึงการที่เผ่าพันธุ์หนึ่งเหนือกว่าอีกเผ่าพันธุ์หนึ่ง และมีหน้าที่ที่จะต้องเข้ามาจัดระเบียบผ่านกลไกการใช้อำนาจและความรุนแรง การเน้นถึงระเบียบและลำดับชั้นมากเกินไปของหน่วยทหาร สะท้อนภาพแนวคิดแบบอนุรักษนิยมที่ลำดับชั้นมาก่อนความสำคัญในชีวิตของผู้คนตามเจตจำนงเสรี

สำหรับผู้วิจัย แนวคิดแบบอาณานิคมนั้นผู้วิจัยมีแนวทางไม่เห็นด้วยอย่างชัดเจนมากที่สุด เห็นได้จากการที่เรื่องราวทั้งหมดในเรื่องอันได้แก่สงครามหนึ่งปีที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากมาย ล้วนเกิดมาจากอาณานิคมทั้งสิ้น โดยเมืองแม่ที่มีการปกครองกดขี่อาณานิคม บีบบังคับให้แนวคิดชาตินิยมกลายเป็นเครื่องมือของบรรดาผู้นำฟาสซิสต์นำมาใช้ทำสงครามปลดแอกที่นองเลือดในที่สุด สร้างความเสียหายให้กับมนุษยชาติ

สิ่งสำคัญคือต้องสังเกตว่าการต่อต้านอุดมการณ์เหล่านี้ไม่ได้หมายความว่าทุกคนที่ยึดมั่นในลัทธิอนุรักษนิยม ลัทธิฟาสซิสต์ หรือลัทธิล่าอาณานิคมจำเป็นต้องสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการกระทำที่เป็นอันตราย อย่างไรก็ตาม การต่อต้านเกิดขึ้นจากความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์เหล่านี้และการแสดงออกทางประวัติศาสตร์ที่เราอาจเคยเห็นหรือเกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน

แนวคิดทางการเมืองที่ผู้วิจัยสนับสนุน

“ผมรู้สึกเหมือนถูกบังคับให้ทำสงคราม” (เล่ม 2, หน้า 174) อามูโร่ก็ปฏิเสธที่จะขยับเขยื้อนอีกครั้ง และตัวเอกอย่างอามูโร่จะต่อสู้เมื่อเขาอยากจะต่อสู้เท่านั้น และไม่มีใครบังคับให้เขาทำในสิ่งที่เขาไม่อยากจะทำได้ ทำให้เห็นถึงสิ่งที่เรียกว่า เจตจำนงเสรี ที่เกิดขึ้นจากตัวเอกโดยเลือก ที่จะไม่ออกไปทำการสู้

สำหรับผู้วิจัย ลัทธิเสรีนิยมยอมรับการเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมความก้าวหน้าของสังคม การเปิดกว้างนี้ส่งเสริมสังคมที่บุคคลได้รับความเคารพและเห็นคุณค่าและการเน้นการตัดสินใจตามหลักฐาน และมีการให้ตัวเลือกแก่ผู้ที่มีความเชื่อ ความศรัทธาในอุดมการณ์ มากเสียยิ่งกว่าแนวคิดอนุรักษนิยม (Conservatism) แนวคิดฟาสซิสต์ (Fascism) แนวคิดอาณานิคม (Colonialism) ที่ไม่เปิดให้ทางผู้ที่ลำดับต่ำกว่า หรืออำนาจน้อยกว่าได้มีสิทธิในการตัดสินใจ ว่าสิ่งไหนที่ถูกต้อง ที่สมควร และการตั้งคำถาม เนื่องด้วยคือนุชนั้นไม่ใช่มีเสรีภาพ แต่มนุษย์นั้นเองคือเสรีภาพต่อการเลือกตัดสินใจทำบางอย่าง และมนุษย์ทุกคนมีเสรีภาพต่อการเลือกโดยไม่มีเงื่อนไขภายนอกมากำหนด เช่น วัฒนธรรม ประเพณี และบทบาททางสังคม และเมื่อมนุษย์เอง สามารถที่จะเลือกได้ ว่าอย่างทำสิ่งไหน หรือทำสิ่งใดแล้ว มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ และนำไปสู่การพัฒนาตัวตนได้มากกว่าการอยู่ใต้คำสั่งเพื่อรับการบังคับบัญชาแต่เพียงอย่างเดียว หรือแม้กระทั่งการต่อสู้ต่อระบบอำนาจนิยมที่อาจจะเกิดขึ้นได้

เราจึงเห็นได้ว่าอามูโร่เองนั้นเป็นตัวละครที่สะท้อนลักษณะความเป็นเสรีนิยมอยู่มากคือ มีความเป็นปัจเจกนิยม เสรีภาพ และการใช้เหตุผล กล่าวคือเขาเชื่อมั่นว่ามนุษย์ย่อมมีเจตจำนงเสรี มีโอกาสที่จะเติบโตไปในทางที่ตัวเองต้องการ มีเสรีภาพในการใช้ชีวิตในการเลือกวิถีทางของตนเอง ในขณะที่เดียวกันการใช้เสรีภาพเหล่านั้นก็ย่อมอยู่บนเหตุผลที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้ว มีความเป็นปัจเจกนิยม การใช้เหตุผล เชื่อมั่นว่ามนุษย์ย่อมมีเจตจำนงเสรี มีโอกาสที่จะเติบโตไปในทางที่ตัวเองต้องการ ผ่านระบบเหตุผลที่กลั่นกรองมาแล้ว ซึ่งเป็นแบบเดียวกับลักษณะของมนุษย์ในโลกปัจจุบัน

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาความคิดทางการเมืองผ่านตัวละครต่างๆ ในการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม ดิออร์จิน และสิ่งที่ทางผู้เขียนต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจรูปแบบแนวคิดทางการเมือง และการสร้างรูปแบบจำลองตามสถานการณ์ในการ์ตูนที่ผู้เขียนอธิบายแนวคิดเหล่านี้ในหนังสือการ์ตูน โมบิลสูทกันดั้ม ทำให้ลักษณะ

แนวคิดทางการเมืองที่ผู้เขียนการ์ตูนสนับสนุนหรือต่อต้านตามยุคสมัยที่ได้ทำการแต่งขึ้น โดยสามารถสรุปผลสิ่งที่ศึกษาขึ้นมาได้ตามรายละเอียด ดังนี้

ลัทธิเสรีนิยมเป็นอุดมการณ์ เน้นเสรีภาพส่วนบุคคล การแทรกแซงของรัฐบาลอย่างจำกัด และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน เกิดขึ้นในช่วงยุคตรัสรู้ (Enlightenment Period) และมีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมประชาธิปไตยทั่วโลก โดยพยายามสร้างสมดุลระหว่างสิทธิส่วนบุคคลและสวัสดิการส่วนรวม พร้อมกับการตั้งคำถามได้ โดยอิงจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์ถูกสาปให้มีเสรีภาพ (Jean-Paul Sartre, 1973) เมื่อเป็นเช่นนี้ มนุษย์จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อการเลือกและการตัดสินใจนั้น ไม่ว่าจะเลือกหรือตัดสินใจอะไรก็ตามจึงต้องมีการพิจารณาว่าอย่างไรจึงจะสามารถควบคุมเสรีภาพให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ ได้ เสรีภาพจึงมาพร้อม ๆ กับความรับผิดชอบต่อการกระทำ โดยตัวละครหลักของเรื่องอย่าง อามูโร่ สะท้อนแนวคิดของเสรีนิยมได้เด่นชัดที่สุดและมีการตั้งคำถามต่อการกระทำของเขาอยู่เสมอ ว่ามาพร้อมกับเสรีภาพในการเลือกแล้วหรือไม่ และถ้าเลือกแล้ว เมื่อมีเจ้าหน้าที่เสียชีวิตลงในการทำสงคราม การเลือกที่จะทำสงครามนั้น ความตาย การสูญเสีย นั้นถูกนับว่าเป็นความรับผิดชอบที่ต้องตามมาหรือไม่

ในทางกลับกัน อนุรักษนิยมให้ความสำคัญกับประเพณี ความมั่นคง และการรักษาสถาบันและค่านิยมที่มั่นคง มั่นใจให้คุณค่ากับความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมีกสนับสนุนการรักษาลำดับชั้นทางสังคมและค่านิยมทางศีลธรรมดั้งเดิม โดยเห็นได้อย่างชัดเจนบทสนทนาทางทหารที่มีระบบการเคารพในลำดับชั้น (Hierarchy) การยึดมั่นในระเบียบวินัย ซึ่งแนวคิดนี้สื่อสารออกมาในการแสดงความเคารพตามลำดับชั้นของทหารทั้งสองฝั่ง เช่นในสถานการณ์ในการ์ตูน ว่าด้วยการมีนายทหารคนหนึ่งสื่อสารให้กับบรรดาตัวละครถึงกฎทางทหาร การให้ความสำคัญกับลำดับชั้น และยึดมั่นในระเบียบนิยม ทำให้ตัวละครเอกแสดงสีหน้าไม่พอใจ และมีการมอบยศให้กับทหารที่เสียชีวิตในการรบ

ภาพของลัทธิฟาสซิสต์เป็นรูปแบบสุดโต่งของลัทธิชาตินิยมเผด็จการที่เกิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 อุดมการณ์ฟาสซิสต์มีลักษณะเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง การปฏิเสธประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม และความเชื่อในอำนาจสูงสุดของประเทศหรือเชื้อชาติ เราจะเห็นได้จากรัฐช็อน ที่ปกครองโดยผู้นำฟาสซิสต์ไม่ประสบความสำเร็จและมักมีจุดจบที่โหดร้าย เช่นตัวกิเรน ซาบี ที่ถูกสังหารโดยน้องสาวที่ต้องการยึดอำนาจต่อ หรือตัวของแควสวัสที่มีแนวคิดเชิดชูมนุษย์พันธุ์ใหม่ให้ปกครอง ก็ไม่ประสบความสำเร็จ สะท้อนให้เห็นว่าลัทธิฟาสซิสต์มีการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์ เพราะลัทธิฟาสซิสต์มักจะส่งเสริมความเหนือกว่าและการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ ผ่านทางารเชิดชูแนวคิดมนุษย์พันธุ์ใหม่ตามเนื้อเรื่อง และสร้างความแตกแยกภายในสังคม และบ่อนทำลายความสามัคคีทางสังคม พร้อมกันนั้น มีการแสดงถึงอำนาจนิยมและการขาดการตรวจสอบและถ่วงดุล ระบอบฟาสซิสต์มักจะรวมอำนาจไว้ในมือของผู้นำหรือพรรค

เดียว ส่งผลให้ขาดการตรวจสอบและถ่วงดุล การกระจุกตัวของอำนาจนี้อาจนำไปสู่การคอร์รัปชัน การใช้ อำนาจโดยมิชอบ และการกีดเซาะสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล

ลัทธิล่าอาณานิคมแม้ว่าจะไม่ใช่อุดมการณ์ในตัวเอง แต่ก็ยังเป็นแนวปฏิบัติทางประวัติศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับการครอบงำและการแสวงหาผลประโยชน์ของประเทศหรือภูมิภาคหนึ่งโดยอีกประเทศหนึ่ง มหาอำนาจในอาณานิคมพยายามขยายอิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเหนือดินแดนอาณานิคม ซึ่งมักส่งผลให้เกิดการกดขี่และทำให้ประชากรพื้นเมืองอยู่ชายขอบและเกิดความไม่มั่นคง ปลอดภัย และความไม่แน่นอนแก่ทั้งเจ้าอาณานิคม และอาณานิคม ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์อุกกาบาตพุ่งชนอาณานิคม ทำให้อาณานิคมเสียหายมีผู้เสียชีวิต และผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ทำให้เกิดความวุ่นวาย ภายในโคโลนี โดยสะท้อนออกมาเป็นฉากภายในสภาของซีออน มีการกล่าวโจมตีความผิดพลาดแก่เจ้า อาณานิคม หรือก็คือสหพันธรัฐ พร้อมกันนั้นสมาชิกสภาต่างตะโกนว่าแยกตัวเป็นเอกราช และนำไปสู่ สงคราม และก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่นายทหารและต้องการผู้รับผิดชอบกับเหตุการณ์นี้ จึงแสดงให้เห็น ว่าสหพันธรัฐซึ่งเป็นเมืองแม่ไม่มีความสามารถในการปราบปรามหรือควบคุมโคโลนีได้สมบูรณ์ ไม่ สามารถใช้กำลังในการจัดการกับปัญหาในอาณานิคมได้อย่างเด็ดขาด ทำให้อาณานิคมเองอาจจะมี ความ สุ่มเสี่ยงและเกิดความพยายามที่จะแยกตัวและพัฒนาไปสู่ความเป็นฟาสซิสต์ หรือแนวคิดอื่นๆ ต่อไปได้ (สะท้อนให้เห็นหลังจากไคคุนเสียชีวิต เกิดกลุ่มคนที่รวมตัวกันเรียกร้องเอกราชซึ่งสรรเสริญตัวบุคคลอย่าง ไคคุน และมีแนวโน้มที่จะเป็นการเชิดชูตัวบุคคลแบบฟาสซิสต์)

ผลการวิจัย ทางผู้วิจัยได้ทำการสรุปและแสดงให้เห็นว่าความคิดทางการเมืองที่ปรากฏในการ์ตูน เรื่องนี้มีด้วยกันหลายแนวคิด อันได้แก่ แนวคิดเสรีนิยม (Liberalism), แนวคิดอนุรักษนิยม (Conservatism) แนวคิดฟาสซิสต์ (Fascism) แนวคิดอาณานิคม (Colonialism) โดยเฉพาะแนวคิดแบบฟาสซิสต์ผ่านตัวละคร “แคสวัต” และ “กิเลน ซาบี” ที่เห็นว่าอำนาจสูงสุดควรอยู่ที่ผู้ปกครองอย่างเต็มที่ เพราะเป็นทางเดียวที่รักษา ความสงบเรียบร้อยภายในรัฐ และแนวคิดเสรีนิยมผ่านตัวละครอย่าง “อาร์โม” ที่เห็นว่ามนุษย์แต่ละคนย่อม มีเจตจำนงของตัวเอง และความเป็นมนุษย์เป็นลักษณะเฉพาะ ไม่สามารถแทนที่กันได้ แต่ตามทัศนะของ ผู้วิจัยกลับต่อต้านแนวคิดฟาสซิสต์ และสนับสนุนแนวคิดเสรีนิยมที่เห็นได้จากรัฐซีออนที่ปกครองผ่านผู้นำ ฟาสซิสต์ไม่ประสบความสำเร็จและมักมีจุดจบที่โหดร้ายและแนวคิดเสรีนิยมสามารถเอาชนะตัวละครที่มี แนวคิดอนุรักษนิยม และฟาสซิสต์ ได้เสมอ

จากแนวคิดพื้นฐานของอุดมการณ์ทางการเมือง ทางผู้วิจัยเองสนับสนุนให้เกิดการเปรียบเทียบภาพ การสร้างความเข้าใจ และการมองภาพรวมของอุดมการณ์การเมือง และสถานการณ์ทางการเมืองให้เกิด ความเข้าใจในรูปแบบที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตระหนักในสิทธิเสรีภาพที่มากขึ้นตามแนวคิดเสรีนิยม (Liberalism), การให้ความสำคัญกับระเบียบ วัฒนธรรมเก่า ๆ ยึดถือมาขาดคิดดั้งเดิมของแนวคิดอนุรักษนิยม

(Conservatism), การเกิดขึ้นตามลำดับชั้นแบบแนวคิดฟาสซิสต์ (Fascism), และการพยายามเข้ายึดครองพื้นที่ทางความคิด หรือทางเศรษฐกิจแบบแนวคิดอาณานิคม (Colonialism) ทางผู้วิจัยเองหวังว่างานวิจัยฉบับนี้ จะสามารถทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและมองสถานการณ์ในปัจจุบันได้

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเปรียบเทียบแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมือง เปรียบเทียบกันกับสภาวะภายในของการ์ตูน ที่เป็นสื่อ มีความสามารถในการเข้าถึงบุคคลได้อย่างหลากหลายเพศ หลากหลายกลุ่มและช่วงวัย ทำให้มีความง่ายในการสื่อสารแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมืองที่อาจจะซับซ้อนให้เป็นเรื่องง่ายผ่านทางการ์ตูนที่มีความร่วมสมัย ทั้งนี้งานวิจัยฉบับนี้เองยังต้องเพิ่มความละเอียดเชิงลึก และอุดมการณ์ทางการเมืองที่หลากหลายมากขึ้น และซับซ้อนในปัจจุบันลงไป

2. งานวิจัยฉบับนี้ ต้องการชี้ให้เห็นถึงการยกระดับการสื่อสารแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมือง ผ่านการสื่อสารด้วยตัวละครของการ์ตูน ทำให้ลดกำแพงที่มีความยากในการสื่อสาร ความซับซ้อนแนวคิดทางการเมืองรวมถึงแนวคิดทางปรัชญาที่อาจเกิดขึ้นในการ์ตูนเล่มนี้ และอาจจะมีความสอดคล้องกันกับแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมืองหรือปรัชญาระดับโลกได้ ทำให้สามารถนำไปสื่อสารและขยายความในการตีความทำลงสื่อต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่สำหรับงานในอนาคตอาจจะต้องมีการเพิ่มรายละเอียดหรือรูปแบบของสื่ออื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย อาทิ โลกโซเชียล ละครสั้น เพลง เป็นต้น

3. งานวิจัยชิ้นนี้ทางผู้วิจัยเองตระหนักได้ถึงความหลากหลายของการเกิดขึ้นของอุดมการณ์ทางการเมืองที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารในช่วงปี 1979 – 2023 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความน่ากลัวในระบอบฟาสซิสต์ที่เคยเกิดขึ้น และการพยายามสื่อสารให้แก่ผู้อ่านเข้าใจในรูปแบบของกระบวนการทางการเมืองที่เกิดขึ้น รวมถึงความสำคัญของระบอบเสรีนิยมที่เข้ามาขับเคลื่อนโลกในสังคมปัจจุบัน แต่ในงานวิจัยในอนาคตต้องมีการเพิ่มรายละเอียดแนวคิดทางการเมืองที่มีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้นตามยุคสมัย

เอกสารอ้างอิง

- โยชิคาซุ ยาสึโกะ. (2522). โมบิลิสทกันดั้ม ดิออริจิน (เล่มที่ 1-23). กรุงเทพฯ: สยามอินเตอร์คอมมิกส์
- เชาว์ ไพโรจน์โรจน์. (2530). *ลัทธิและอุดมการณ์ทางการเมือง*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2533). *ปรัชญาแห่งอุดมการณ์ทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมใจ ไพโรจน์ธีระรัฐ. (2536). *กำเนิดและสิ้นสุดระบอบอาณานิคม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภาพร พลาลัย. (2549). ผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน: การ์ตูนการเมือง เรื่องหยิกเกมหยอก. *วรรณวิทัศน์*, 6, 231-264.
- สุวริย์ ชิตะปรีชา. (2550). ค่านิยมทางเพศกับปริมาณการอ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 50-58
- สมเกียรติ วันทะนะ. (2551). *อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรข้าวสวย.
- บรรณกร จันทรทิน. (2563). ความคิดทางการเมืองในหนังสือการ์ตูนเรื่อง “วันพีซ” ของเออิจิโระ โอเดะ. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(1), 36-54
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. (2564). *อธิบายแนวคิดปรัชญาการเมืองฝรั่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- สันติภาพ ชารัมย์. (2564). ภาพสะท้อนการเมืองไทยจากการ์ตูนล้อการเมืองของอรุณ วัชรสวัสดิ์. *วิชิวรรณสาร*, 5(2), 209-236.
- รัชพล เลาสุขศรี. (2565). วิเคราะห์อุดมการณ์ทางการเมืองของผู้วิจารณ์เรื่องนารูโตะ คุนิสึกิษาตัวละคร อุซึมากิ นารูโตะ กับ อุจิเงะ ซาสึเกะ. *วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา*, 9(17), 26-42.
- รัชพล พันธุ์พงศ์แข็ง และ สมเกียรติ วันทะนะ. (2565). ความคิดทางการเมืองในหนังสือการ์ตูนเรื่อง "ผ่าพิภพไททัน". *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 5(2), 52-65.
- เอกรงค์ ปิ่นพงษ์. (2566). พลังการสื่อสารผ่านแนวคิดอำนาจละมุน (Soft power) ของประเทศญี่ปุ่นในหนังสือการ์ตูนยอดตีพิมพ์อันดับ 1 ของโลก “วันพีซ”. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*, 27(2), 51-64.